

Podsumowanie warsztatów dotyczących wyzwań Warmii i Mazur po 2027 r.

Dorota Mantey
Magdalena Cybulska
Samuel Turosz
Wojciech Dziemianowicz

Olsztyn, 27 marca
2026 r.

BEZPIECZEŃSTWO, USŁUGI SPOŁECZNE

1. Bezpieczeństwo i sytuacja geopolityczna
 - silniejsza współpraca ze służbami mundurowymi
 - mechanizmy finansowe kompensujące ograniczenia rozwojowe
 - rozbudowa centrów logistycznych oraz technologii dronowych
2. Informatyzacja regionu przy okazji wzmocnienia cyberbezpieczeństwa
3. Lepsze dopasowanie usług społecznych do specyfiki regionu
 - rozwój i wsparcie PES oraz NGO
 - „laboratorium” smart shrinking
 - zmiany w systemie ochrony zdrowia
 - dual-use lub multi-use
4. Młodzi w regionie
 - rynek pracy, doradztwo, telepraca
 - atrakcyjność osiedleńcza regionu
 - aktywność społeczna, obywatelska, większa „sprawczość”

GOSPODARKA, NAUKA, EDUKACJA

1. „Zwykła” i innowacyjna przedsiębiorczość
 - wzmocnienie IOB, infrastruktury, systemu promocji, doradztwa i wsparcia
 - nasz przedsiębiorca vs zewnętrzny
 - umiędzynarodowienie i regionalne łańcuchy dostaw
 - rozwiązania dla młodych
 - miejsca pracy, większa równowaga w skali regionu
 - specjaliści

2. Gospodarka, edukacja i nauka w obliczu trendów
 - AI i nowoczesne technologie
 - zmiany demograficzne i depopulacja
 - zmiany znaczenia kompetencji (w tym m.in. kształcenie dualne, krótkie formy)

3. Wykorzystanie potencjału i walorów regionu
 - ciągle ważna turystyka
 - walory województwa jako kluczowy element systemu promocji („brain grain”, miękki czynnik lokalizacji, cyfrowi nomadzi)

INFRASTRUKTURA

1. Poprawa dostępności do infrastruktury transportowej w duchu *dual use* i multifunkcjonalności
 - potrzeby w zakresie mobilności (sieć transportowa),
 - potrzeby obronnościowe (parametry, wymogi i zabezpieczenie)
 - potrzeby logistyczne
 - elastyczność (szeroko rozumiana użyteczność).
2. Rozwój zintegrowanego transportu publicznego
 - szkieletowa rola kolei oraz dowozowa komunikacji autobusowej
 - koordynacja z transportem osobistym
 - rozwiązania w zakresie nierentowności (koszty operacyjne i inwestycyjne)
3. Budownictwo mieszkalne jako narzędzie polityki demograficznej
4. Optymalizacja sieci energetycznej
 - rozwinięcie sieci przesyłowej (najwyższych napięć)
 - dostosowanie sieci dystrybucyjnej do potrzeb energetyki rozproszonej (koordynacja)

ŚRODOWISKO

1. Transformacja energetyczna
 - energetyka rozproszona (klastry / wspólnoty energetyczne oraz prosumenci)
 - ograniczanie niskiej emisji (ciepło systemowe) i efektywność energetyczna
2. Zrównoważone gospodarowanie zasobami i ich skoordynowana ochrona
 - planowanie przestrzenne
 - wykrywanie i egzekwowanie naruszeń (normy i ustalenia) – współpraca
 - bierna i czynna ochrona środowiska
3. „Ekonomia Wody” – ochrona wody i powietrza
 - sieć wodno-kanalizacyjna, również na słabiej zaludnionych obszarach
 - zrównoważone rolnictwo i turystyka
 - rekultywacja, renaturyzacja oraz stabilizacja stosunków wodnych
 - BZI
 - dostęp do wód publicznych

Monitoring stanu powietrza i wód jako narzędzie diagnozy i ewaluacji skuteczności działań

Dziękujemy za uwagę!

Olsztyn, 27.03.2026

r.